

მასში ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

2007

ინსტრუქცია

ყურადღებით გაეცანით საგამოცდო ტესტის ბუკლეტს და შეავსეთ პასუხების ფურცელი.

**გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!**

მხედველობაში არ მიიღება საგამოცდო ტესტის ბუკლეტში ჩაწერილი (ან შემოხაზული) პასუხები! ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის!

ყურადღებით გაეცანით ტესტის ყოველი დავალების პირობას და ისე შეავსეთ პასუხების ფურცელი. წერეთ გარკვევით, იმყოფინეთ პასუხისათვის განკუთვნილი ადგილი.

თუ კითხვას **არ ახლავს** აკრძალვა – ციტირება დაუშვებელია – შეგიძლიათ უპასუხოთ ციტატით.

ზოგი დავალების შესასრულებლად საჭიროა სწორი პასუხის შემოხაზვა. ასეთ შემთხვევებში გადასწორება **არ შეიძლება!**

იმ შემთხვევაში, როდესაც პასუხი იწერება სიტყვიერად, შეცდომა შეგიძლიათ გადახაზოთ და გვერდით (ან ზემოთ) დაწეროთ სწორი პასუხი.

სამი წერითი დავალებიდან აირჩიეთ და შეასრულეთ მხოლოდ ერთი. შეგიძლიათ ნაშრომი ტესტის ბუკლეტში ჯერ შავად დაწეროთ, შემდეგ კი გადაათეთროთ პასუხების ფურცელში.

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი. ის ნაშრომი, რომელზეც მითითებული იქნება აბიტურიენტის სახელი და/ან გვარი, ან პიროვნების იდენტიფიკაციის სხვა საშუალება (მაგალითად, მეტსახელი), **არ გასწორდება!**

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი და 30 წუთი.

გისურვებთ წარმატებას!

I ქართული ენა

(4) 1. შემოხაზეთ იმ ოთხი წინადადების რიგითი ნომრები, რომლებშიც დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული შეცდომები. (გაითვალისწინეთ, ქულა დაგაკლდებათ ყოველი ზედმეტად შემოხაზული პასუხის გამოც)

1. ოლიმპია საბერძნეთის გამორჩეულ წმინდა ადგილად ითვლებოდა. 2. ქალაქის მთავარი ღირსშესანიშნაობა იყო დიდებული ტაძარი, რომელსაც ზევსის უზარმაზარი ქანდაკება ამშვენებდა. 3. იგი შექმნა გენიალურმა ბერძენმა მოქანდაკე ფიდიასმა. 4. ფიდიასის დასახმარებლად საბერძნეთის საუკეთესო ხელოსნებს მოუყარეს თავი. 5. ჩანაფიქრი რომ განეხორციელებია, მისთვის ოლიმპიაში საგანგებო სახელოსნოც კი დაარსდა. 6. ფიდიასმა და მისმა შეგირდებმა კიდევ უფრო გაანვითარეს ქანდაკების შექმნის იმდროინდელი ტექნოლოგია. 7. ხის ფიგურა დაფარული იყო სპილოს ძვლის ფირფიტებით, რომლებსაც საგულდაგულოდ წმინდავდნენ და აპრილებდნენ. 8. ოქროს გვირგვინი და სამოსი თვალისმომჭრელად ელვარებდა და არაჩვეულებრივ იერს აძლევდა ზევსის გამოსახულებას. 9. ამ საოცარ ქანდაკებას მნახველები ხშირად აღწერდნენ, რაც საშუალებას გაძლევს წარმოვიდგინოთ, თუ როგორ გამოიყურებოდა იგი.

(10) 2. მოცემულ ტექსტში დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული შეცდომები. თხს სტრიქონში შეცდომა არ არის, ექვსში კი თითო-თითო შეცდომაა. სტრიქონის ნომრის გასწვრივ მოცემულ ხაზებზე დაწერეთ თითოეული ეს სიტყვა სწორი ფორმით; თუ შეცდომა არ არის, გააკეთეთ აღნიშვნა ✓.

ნიმუში: 0 ჩვენს წელთაღრიცხვამდე მე-IV საუკუნეში ურბნისი დიდი და მდიდარი
0 ქალაქი იყო და მას იბერიის ანტიკურ ქალაქებს შორის გამორჩეული
1 ადგილი ეჭირა. ეს დასტურდება არქეოლოგიური გათხრების შედეგად
2 აღმოჩენილი მატერიალური კულტურის ძეგლებით. ლეონტი მროველი
3 „ქართლის ცხოვრებაში“ ორგან სწერს ურბნისის შესახებ. ერთი ცნობა
4 მაკედონელის საქართველოში შემოსვლას უკავშირდება. დღეს ეს ფაქტი,
5 მართალია, უარყოფილია, მაგრამ ურბნისის ქალაქათ მოხსენიება მაინც
6 მნიშვნელოვანია. მეექვსე საუკუნისათვის ქალაქი ისე გაზრდილა, რომ
7 ახალი კედლით შემოუფარგლავთ. ურბნისს მტრების რისხვა ხშირად
8 დატყეხია თავს. ქალაქი მთლიანად დანგრეულა მურვან ყრუს შემოსევის
9 დროს. არაბებს გზა და გზა ყველაფერი მიწასთან გაუსწორებიათ და
10 ურბნისიც გადაუწვიათ. ამის შემდეგ ქალაქი ვეღარ აღუდგენიათ.

ნიმუში: 0 ---- IV ----
0 ---- ✓-----

(1) 3. დაწერეთ ნაცვალსახელი თქვენი შესაბამისი ფორმით.

. . . მიერ გამოთქმული მოსაზრება ანგარიშგასაწევია.

(1) 4. გაასწორეთ სინტაქსური შეცდომა და ისე გადაწერეთ წინადადება.

პოეტის არქივში ინახება ორი ლექსი, რომელიც მას სიცოცხლეში არ გამოუქვეყნებია.

(1) 5. რომელი სიტყვაა გამოტოვებული? (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

ერთხელ უკვე ვითხარი, შინ დარჩენა

ა) მირჩვენია-თქო; ბ) მირჩვენია-მეთქი; გ) მირჩვენიაო.

(1) 6. დაწერეთ არსებითი სახელი სპილენძი შესაბამისი თანდებუდიანი ფორმით.

ჩვენი წინაპრები ჭურჭელს . . . ამზადებდნენ.

(1) 7. გაასწორეთ სინტაქსური შეცდომა და ისე გადაწერეთ წინადადება.

რევისორმა, რომელმაც მთავარი პრიზი მიიღო, ჟურნალისტებს შეხვდა.

(1) 8. გაასწორეთ სინტაქსური შეცდომა და ისე გადაწერეთ წინადადება.

ბავშვთა სახლის სტუმრები ცნობილი მეწარმეებია.

(4) 9. შემოხაზეთ იმ ოთხი წინადადების რიგითი ნომრები, რომლებშიც დაშვებულია სინტაქსური შეცდომები. (გაითვალისწინეთ, ქულა დაგაკლდებათ ყოველი ზედმეტად შემოხაზული პასუხის გამოც)

1. მიხეილ თამარაშვილი დაიბადა 1858 წელს ახალციხეში. 2. მან სასულიერო განათლება ევროპის რამდენიმე ქვეყნებში მიიღო. 3. რომის სასულიერო აკადემიის დამთავრების შემდეგ იგი ღვთისმეტყველების დოქტორი გახდა და უნივერსიტეტში დაიწყო მუშაობა. 4. მიხეილ თამარაშვილი გულდასმით ეცნობოდა უცხოეთში დაცულ ისტორიულ მასალებს, რადგან ობიექტურად გამოეკვლია საქართველოს წარსული. 5. 1910 წელს გამოვიდა მისი წიგნი „ქართული ეკლესია დასაბამიდან დღემდე“. 6. ეს იყო შვიდასგვერდიანი ფუნდამენტური ნაშრომი, რაც კულტურულ საზოგადოებას ჩვენი ქვეყნის ისტორიას აცნობდა. 7. სამწუხაროდ, თამარაშვილის ცხოვრება ტრაგიკულად დასრულდა. 8. 1911 წელს მან იტალიის ერთ ზღვისპირა ქალაქში დახრწობიდან იხსნა მისთვის უცნობი ადამიანი, თვითონ კი დაიღუპა. 9. ოთხმოცი წლის შემდეგ მისი ნეშტი ქართულ მიწას მიაბარეს.

(4) 10. **შემოხაზეთ ის ოთხი ციფრი, რომელთა ადგილას გამოტოვებულია სასვენი ნიშნები.** (გაითვალისწინეთ, ქულა დაგაკლდებათ ყოველი ზედმეტად შემოხაზული პასუხის გამოც)

ანბანური ნუმერაცია შემოიღეს მცირე აზიაში(1) ჩვენს წელთაღრიცხვამდე(2) მეხუთე საუკუნეში. აღრიცხვის ეს სისტემა(3) უძველესი დროიდან გამოიყენებოდა საქართველოშიც. ქართული ნუმერაცია თანამიმდევრულად მიჰყვება ჩვენი ანბანის რიგს(4) რაც იმაზე მეტყველებს(5) რომ იგი საკუთარ ნიადაგზეა აღმოცენებული. პირველი ცხრა ასო(6) ერთეულებს შეესაბამება(7) მომდევნო ცხრა(8) ათეულებსა და ა. შ. ქართული ანბანური ნუმერაცია(9) მეცხრამეტე საუკუნის მეორე ნახევრამდე გამოიყენებოდა ხელოსნობასა და ვაჭრობაში.

(1) 11. **გაასწორეთ სტილისტური ხარვეზი და ისე გადაწერეთ წინადადება** (წინადადების შინაარსი არ შეცვალოთ).

გამარჯვებულების დაჯილდოება ფედერაციის პრეზიდენტმა მოახდინა.

(1) 12. **განსაზღვრული, დათქმული დრო არის:**

ა) ყადრი; ბ) ყავლი; გ) ყაიდა. (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

(1) 13. **რომელი სიტყვაა გამოტოვებული: შეიქმნა თუ შეიქნა?**

საახალწლო ზემისათვის საჭირო . . . სახელდახელო სცენის აგება.

(1) 14. **რომელი სიტყვაა გამოტოვებული?**

ეს ტადარი . . . საუკუნის განმავლობაში ამშვენებს ხეობას.

ა) ბევრი; ბ) მრავალი; გ) ურიცხვი. (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

(1) 15. **რას ნიშნავს სიტყვათა მყარი შეხამება – სიტყვა ბანზე ააგდო?**

ა) თავისი ნათქვამი მოგვიანებით უარყო; ბ) ნათქვამით ყველა საგონებელში ჩააგდო;

გ) საუბრის თემა განზრახ შეცვალა. (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

(1) 16. **შემოხაზეთ მართებული შესიტყვება:**

ა) დადი დაატყო; ბ) კვალი დაასვა; გ) კვალი დაატყო.

(3) 17. **შემოხაზეთ იმ სამი წინადადების რიგითი ნომრები, რომლებშიც სტილისტური ხარვეზები გვხვდება.** (გაითვალისწინეთ, ქულა დაგაკლდებათ ყოველი ზედმეტად შემოხაზული პასუხის გამოც)

1. ორთქლმავალმშენებლობის ფუძემდებლად ინგლისელი ინჟინერი ჯორჯ სტეფენსონი ითვლება. 2. მის მიერ მატარებლის აგებას ადგილი ჰქონდა XIX საუკუნის დასაწყისში. 3. საქართველოში ამ საკითხთან მიმართებაში დიდი ინტერესი გამოიჩინა ცნობილმა საზოგადო მოღვაწე ნიკო ნიკოლაძემ. 4. მას კარგად ესმოდა, თუ როგორ გააძლიერებდა ეს ახალი სატრანსპორტო საშუალება ქვეყნის ეკონომიკურ სიძლიერეს. 5. სწორედ მისი დაკვეთით შემოვიდა საქართველოში პირველი ორთქლმავლები. 6. თავდაპირველად მატარებელი ფოთიდან ზესტაფონამდე მოძრაობდა, 1872 წლის 10 ოქტომბერს კი იგი თბილისის სადგურის ბაქანზედაც ჩამოდგა. 7. მატარებელი მაშინ სურამის უღელტეხილზე გადადიოდა, რადგან წიფის გვირაბი ჯერ არ იყო გაყვანილი.

(3) 18. **ტექსტში გამოტოვებულია რამდენიმე სიტყვა. ქვემოთ მოცემული ვარიანტებიდან შეარჩიეთ კონტექსტისათვის უფრო შესაფერისი.** (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

მარსი დედამიწის ყველაზე (1) . . . მეზობელია. მარსზე ორი პოლუსია – ჩრდილოეთი და სამხრეთი. ნებისმიერი ტელესკოპით ჩანს, რომ იმ პოლუსზე, რომელზედაც ზამთარი დგება, მიდამოს რაღაც თეთრი საფარველი ბურავს. რა არის ეს ღია ფერის ნივთიერება, რომელიც შემო-

დგომის სიცივეებთან ერთად (2) . . . და გაზაფხულზე ქრება? (3) . . . შესაძლებელია, რომ ეს იყოს თოვლი. დედამიწაზეა ხომ თოვლის თეთრი საფარი ზამთარში იზრდება.

1.	ა) ახლო;	ბ) ახლობელი;	გ) მახლობელი.
2.	ა) აღმოცენდება;	ბ) იბადება;	გ) ჩნდება.
3.	ა) ადვილი;	ბ) მარტივი;	გ) უბრალო.

II. წაკითხვის გააზრება

წაკითხეთ ტექსტი ბოლომდე. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. შეკითხვებს ყურადღებით გაეცანიით და მოცემული სამ-სამი პასუხიდან სწორი შემოხაზეთ (*დაუშვებელია პასუხების ფურცელში შემოხაზული ასოს წაშლა და მის ნაცვლად რომელიმე სხვა ასოს შემოხაზვა*).

- ქართველი ერის წარმოშობის შესახებ ორი საპირისპირო თვალსაზრისი არსებობს.
- პირველი თვალსაზრისის თანახმად, ქართველი ერი წარმოდგება იმ ხალხებისგან, რომლებიც უძველესი დროიდან მკვიდრობდნენ ვრცელ ტერიტორიაზე – ხმელთაშუა ზღვის აუზში, პირინეის, აპენინის, ბალკანეთის ნახევარკუნძულებზე, მცირე აზიაში და უფრო აღმოსავლეთითაც, შუამდინარეთის ჩათვლით.
- მეორე თვალსაზრისით, ქართველი აბორიგენი არიან და უხსოვარი დროიდან ცხოვრობენ აწინდელი საქართველოს ტერიტორიაზე – შავსა და კასპიის ზღვებს შორის, კავკასიონის ქედის სამხრეთით.
- ამ შეხედულების მომხრენი გარკვეული სიამაყის გრძნობით ჩამოგიგდებენ სიტყვას, ვთქვათ, არქეოლოგიური გათხრებისას თბილისთან ახლოს სულ უკანასკნელ ხანს ნაპოვნი ადამიანის მსგავსი არსების თავის ქალის შესახებ, რომლის ასაკი მილიონ რვაასი ათასი წელი ყოფილა და რომელიც თურმე უძველესია ევროპის ტერიტორიაზე.
- არსებობის უფლება აქვს შუალედურ თვალსაზრისსაც, ამ ორი დაპირისპირებული შეხედულების ერთგვარად შემარიგებელს: მართალია, ქართველების წინაპრები უძველეს დროსვე ცხოვრობდნენ ამიერკავკასიაში, მაგრამ მათი ძირითადი ბირთვი გაცილებით სამხრეთით ბინადრობდა და საკუთრივ დღევანდელი საქართველოს ტერიტორიაზე სახელმწიფო მას შემდეგ დაარსდა, ძველი წელთაღრიცხვის IV-III საუკუნეთა მიჯნაზე, რაც სამხრეთული ცენტრები (ვთქვათ, ხეთას ქვეყნები, ურარტუ) თანდათან მოიშალა და, ამისდა შესაბამისად, ცენტრმაც ჩრდილოეთით გადაინაცვლა.
- ამ წიგნის ავტორი პირველი თვალსაზრისის გულმხურვალე მხარდამჭერი რომ არის, ამას მეცნიერებისთვის არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს. ამჯერად სხვა რამეს მივაპყროთ ყურადღება:
- რომელი შეხედულებაც უნდა გამოდგეს მართებული (ეს მომავალში გაირკვევა), ორსავე შემთხვევაში სრულიად უეჭველი ფაქტია, რომ ქართველებს, უკეთ თუ ვიტყვი – ქართველთა წინაპრებს, მჭიდრო კავშირი ჰქონდათ ძველი მსოფლიოს იმ ხალხებთან, რომელნიც კაცობრიული ცივილიზაციისა და კულტურის სათავეებთან იდგნენ ზემოხსენებულ ვრცელ რეგიონში – მესოპოტამიიდან ატლანტის ოკეანის სანაპიროებამდე.
- სხვა არავითარი ცნობა ან მასალა რომც არ შემორჩენილიყო, ამას დაადასტურებდა თუნდაც ერთადერთი ფაქტი: დადგენილია, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე უძველესი დროიდანვე ხშირად იჩენს თავს სვასტიკის გამოსახულება.
- ეს გამოსახულება, კუთხოვანი თუ მომრგვალო ფორმისა, მრავლად აღმოჩნდა არქეოლოგიური გათხრების დროს მოპოვებულ თიხის ან ლითონის ჭურჭელზე, სამკაულებზე, შემდგომში – დღემდე ხმარებულ საოჯახო ნივთებზე და, რაც განსაკუთრებით საინტერესოა, ქრისტიანული ტაძრების კედლებზე.
- ეს კეთილშობილური სიმბოლო, სვასტიკა (ქართულად – ბორჯღალი), მზის კულტთან დაკავშირებული, მარადიული მოძრაობის გამომხატველი, გავრცელებული იყო სწორედ ხმელთაშუა ზღვის აუზში, მცირე აზიაში, ირანსა და ინდოეთში. ამგვარი ამბები შემთხვევით არ ხდება ხოლმე.

რევაზ თვარაძე, ქართული ლიტერატურის ისტორია, I, თბ., 2001 წ.

- (1) 1. რა არის მეორე აბზაცის უმთავრესი აზრი?
- ქართველების წინაპრები დღევანდელი საქართველოს ტერიტორიაზე არ ბინადრობდნენ;
 - ქართველების წინაპრები დღევანდელი საქართველოს ტერიტორიაზე ბინადრობდნენ;

გ) ქართველების წინაპრები მხოლოდ მცირე აზიაში ბინადრობდნენ.

(1) **2. რა არის მესამე აბზაცის ფუნქცია?**

- ა) მეორე აბზაცში დასმული საკითხის ერთ-ერთი ასპექტის ჩვენება;
- ბ) პირველ აბზაცში დასმული საკითხის ერთ-ერთი ასპექტის ჩვენება;
- გ) წინა აბზაცებში დასმული საკითხების ერთგვარი შეჯამება.

(1) **3. რა არის მეხუთე აბზაცის უმთავრესი აზრი?**

- ა) ქართველთა წინაპრები დღევანდელი საქართველოს ტერიტორიაზედაც ცხოვრობდნენ და მის გარეთაც; ბ) ქართველთა წინაპრები უძველეს დროსვე ცხოვრობდნენ ამიერკავკასიაში; გ) სამხრეთული ცენტრები თანდათან მოიშალა და ცენტრმაც ჩრდილოეთით გადმოინაცვლა.

(1) **4. რომელ აბზაცშია გამონატული აზრი, რომ ქართველების წინაპრებს მჭიდრო კავშირი ჰქონდათ სხვა ხალხებთან?**

- ა) II აბზაცში; ბ) V აბზაცში; გ) VII აბზაცში.

(1) **5. რა აკავშირებს მეცხრე აბზაცს წინა ორ აბზაცთან?**

- ა) მეცხრე აბზაცში გამეორებულია წინა ორ აბზაცში გამოთქმული მოსაზრებები;
- ბ) მეცხრე აბზაცში დასაბუთებულია წინა ორ აბზაცში გამოთქმული მოსაზრებები;
- გ) მეცხრე აბზაცში უარყოფილია წინა ორ აბზაცში გამოთქმული მოსაზრებები.

(1) **6. რომელი სიტყვა აღნიშნავს რაიმე ცნების პირობით ნიშანს?**

- ა) აბორიგენი; ბ) კულტი; გ) სიმბოლო.

(1) **7. რის მეშვეობით ასაბუთებს ავტორი საკუთარ თვალსაზრისს?**

- ა) სხვა მეცნიერთა თვალსაზრისების გამოყენებისა და მათი ნაშრომების ციტირების მეშვეობით; ბ) სხვა მეცნიერთა თვალსაზრისების გამოყენებისა და ორიგინალური მსჯელობის მეშვეობით; გ) სხვა მეცნიერთა თვალსაზრისების შეფასებისა და მათი უარყოფის მეშვეობით.

(1) **8. რის შესახებ არ მსჯელობს ავტორი ამ ტექსტში?**

- ა) საქართველოში ჩატარებული არქეოლოგიური გათხრების შესახებ; ბ) ქართველთა წინაპრების მიგრაციის შესახებ; გ) ქართული სახელმწიფოებრიობის ისტორიის შესახებ.

(1) **9. რა არის მთელი ტექსტის ფუნქცია?**

- ა) საკუთარი თვალსაზრისის გამოსატყა კულტურული ურთიერთობების შესახებ;
- ბ) საკუთარი თვალსაზრისის გამოსატყა ქართველთა ტრაგიკული წარსულის შესახებ;
- გ) საკუთარი თვალსაზრისის გამოსატყა ქართველი ერის წარმოშობის შესახებ.

(1) **10. რა არის მთელი ტექსტის უმთავრესი აზრი?**

- ა) სვასტიკა (ქართულად – ბორჯღაღი) მზის კულტთან დაკავშირებული, მარადიული მოძრაობის გამომხატველი სიმბოლოა; ბ) ქართველები მუდამ ამიერკავკასიაში, კერძოდ, ისტორიული საქართველოს ტერიტორიაზე ბინადრობდნენ; გ) ქართველების ჩამოყალიბება ერად სხვა ხალხებთან ფართო კულტურული ურთიერთობების შედეგად მოხდა.

III. ქართული ლიტერატურა

(2) **1. იაკობ ხუცესი მოგვითხრობს:**

„და ვითარცა მიიწინეს ხიდსა მას ციხისასა, ჰრქუა პიტიახშმან წმიდასა შუშანიკს:
– შენდა ეგდენ ყოფად არს ფერხითა შენითა სღვაი, რამეთუ ცოცხალი არღარა გამოსლვად ხარ, გარნა თუ ოთხთა გამოგიღონ“.

- 1. განმარტეთ, რას ნიშნავს სიტყვები: „შენდა ეგდენ ყოფად არს ფერხითა შენითა სღვაი“.
- 2. ამოიწერეთ ორი სიტყვა, რომლებიც აღნიშნავს, რომ შუშანიკს მკვდარს გამოიტანენ.

(1) **2. იოვანე საბანისძე მოგვითხრობს:**

„ხოლო იგი მივიდოდა, ვითარცა ვინ მოგზაურ ექმნის მკუდარსა, ეგრე ჰხედვიდა თვისსა მას გუამსა“.

გადმოეცით თქვენი სიტყვებით მთელი ფრაზის შინაარსი. (ციტირება დაუშვებელია!)

(2) **3. გიორგი მერჩულე მოგვითხრობს:**

„ხოლო შორის იფქლთა მათ წმიდათა იპოვა ერთი ვინმე, ვითარცა ღუარძლი აღმოცენებული, დიაკონებასა შინა და ტფილისს აღზრდილი საჰაკ ამირისა ისმაელის ძისაგან და მოციქულად მავალი აშოტ კურაპალატსა წინაშე...“

1. *განმარტეთ*, რას ნიშნავს სიტყვები – „ვითარცა ღუარძლი აღმოცენებული“.
2. *ამოიწერეთ* სიტყვა, რომელიც გადატანით მნიშვნელობით აღნიშნავს ბერებს.

(4) **4. თინათინი მიმართავს ავთანდილს:**

„შენ არ-გატეხა კარგი გჭირს ზენაარისა, ფიცისა.
ხამს გასრულება მოყვრისა სიყვარულისა მტკიცისა,
ძებნა წამლისა მისისა, ცნობა ხამს მართ უიცისა,
ჩემი თქვი, რა ვქმნა ბნელ-ქმნილმან, მზე მიმეფაროს, მი-, ცისა?“

1. *ამოიწერეთ* სიტყვა „ფიცის“ სინონიმი.
2. *განმარტეთ*, რას ნიშნავს სტროფის მეორე სტრიქონი. (ციტირება დაუშვებელია!)
3. *რის* გამო დარდობს თინათინი? (ციტირება დაუშვებელია!)
4. თინათინის რა თვისება ჩანს ამ სტროფში?

(2) **5. წიგნში „დავითიანი“ ვკითხულობთ:**

„რა გინდ რომე კაცმან მალოს, ჭირი თავსა არ დამალავს,
ვერ გაუძღვებს, რაც კაცს სენი გულსა უკოდს, სჩხველეს და მსჭვალავს.
სხვის არმკრძალავს რად ემდურის, ვინც თავის თავს არა ჰკრძალავს,
თვით ვერ ხედავს, სხვის საჭვრეტლად, თუ არ უნდა, პირს რად ჰკალავს?“

1. *დაასახელებეთ*, რა უმთავრესი თვისება აქვს, დავით გურამიშვილის აზრით, უბედურებას. (ციტირება დაუშვებელია!)
2. *ამოიწერეთ* სიტყვები, რომლებიც პიროვნების მიმე სულიერ მდგომარეობას გამოხატავს. (არა უმეტეს ხუთი სიტყვისა)

(1) **6. გრიგოლ ორბელიანის პოემაში „სადღეგრძელო“ ვკითხულობთ:**

„აჰა, სჯულისა წიგნითა ვახტანგ სვე-დამწარებული.
სწავლის მოყვარე, მფარველი, გონება ამალღებული!
უცხოთა ცის ქვეშ მარტოობს მისი საფლავი ობოლი,
დაუტირავი ჩვენთაგან, ჩვენთვის კი დამიწებული!“

რამ განაპირობა, ავტორის აზრით, ვახტანგ მეფის პიროვნული ტრაგედია? (დაასახელებეთ კონკრეტული მიზეზი)

(2) **7. ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსში „ვპოვე ტადარი...“ ვკითხულობთ:**

„მოისპო მსწრაფლად მისი ნაშთი და მისი კვალი!
განა თუ დრომან დაჰკრა თვისი მას ავი თვალი, –
არა! მოსძაგდა მას სოფელი ცრუ და მუხთალი!
დამშთა მე მხოლოდ მის ლამპრისგან ცეცხლი დამქრალი!“

1. *განმარტეთ*, რა ტრაგიკული განცდაა გამოხატული ამ სტროფში.
2. *რას* აბრალებს პოეტი „ცეცხლის დაქრობას“?

(1) **8. ილია ჭავჭავაძის ლექსში „მას აქეთ, რაკი...“ ვკითხულობთ:**

„მაგრამ, მამულო, ჩემი ტანჯვა მხოლოდ ის არის,
ის არის მხოლოდ სავალალო და სამწუხარო,
რომ შენს მიწაზედ, ამდენ ხალხში კაცი არ არი,
რომ ფიქრი ვანდო, გრძნობა ჩემი განვუზიარო!“

რა არის პოეტის ტანჯვის მიზეზი? (ციტირება დაუშვებელია!)

(2) **9. ილია ჭავჭავაძის პოემაში „განდევილი“ ვკითხულობთ:**

„კელავ ჰნახა იგივე ცხოველი ხატი
მადლით, ნუგეშით გადმომზირალი,
არ შერისხულა, სჩანს, ჯერეთ ღვთისგან!..
და ღმერთს მადლობა ცრემლით შესწირა..
მივარდა ლოცვანს, დააყრდნო სხივზედ
და, ეჰა, სხივმა არ დაიჭირა!..
დაესხა რეტი, თვალთ დაუბნელდა,
გაშრა, გაშემდა ზარდაცემული...“

1. *განმარტეთ*, რამ გაუჩინა განდევილს იმედი, რომ ღმერთმა მას შეცოდება შეუნდო. (ციტირება დაუშვებელია!)
2. განდევილის რა სულიერი მდგომარეობაა ასახული მას შემდეგ, რაც ლოცვანი „სხივმა არ დაიჭირა“? (ციტირება დაუშვებელია!)

(1) 10. აკაკი წერეთლის ლექსში „პოეტი“ ვკითხულობთ:

„ენაც მას ამბობს, რაც სმენას
სხვისაგან გაუგონია;
ან თვალს უნახავს და ჭკუას
გაუზომ-აუწონია!“

განმარტეთ, რა არის ამ სტროფის მთავარი სათქმელი? (ციტირება დაუშვებელია!)

(1) 11. აკაკი წერეთლის პოემაში „თორნიკე ერისთავი“ კათალიკოსი მიმართავს თორნიკეს:

„როგორც გვირგვინსა მისი ქმნილების
მისთვის გვნიშნავდა განგება ქვეყნად,
რომ მივემსხვერპლოთ, თავი შეესწიროთ
მისსა დიდებას საკურთხად და ძღვნად“.

ამოიწერეთ სამი სიტყვა, რომელთა მეშვეობითაც საქართველოს დიდებულება და მშვენიერებაა გამოხატული.

(1) 12. ალექსანდრე ყაზბეგის მოთხრობაში „ხევისბერი გოჩა“ ვკითხულობთ:

„ყველა მიდიოდა [ომში] პირზედ ღიმილით, რადგანაც დარწმუნებული იყო, რომ წმინდა მოვალეობას ასრულებდა და, თუ სიკვდილი შეემთხვეოდა, მისი სახელი ხალხში დიდხანს მოიხსენებოდა და შორს მთებში გაითქმებოდა“.

განმარტეთ, რა არის ამ მონაკვეთის მთავარი სათქმელი? (ციტირება დაუშვებელია!)

(2) 13. ვაჟა-ფშაველას პოემაში „სტუმარ-მასპინძელი“ ჯოყოლა სტუმარს მიუყვანს აღაზას:

„გამოჩნდა ქალი ლამაზი,
შავის ტანსაცმლით მოსილი,
როგორაც ალყა ტანადა,
ვარსკვლავი ციდამ მოცლილი.
– აი, სტუმარი მოგვგარე, –
ღვთის წყალობაა ჩვენზედა, –
როგორც დაგვხვდები, დიაცო,
ეხლა ჰკიდია შენზედა“.

1. *ამოიწერეთ* სტრიქონი, რომელშიც შედარებაა გამოყენებული.
2. ჯოყოლას რა თვისება ჩანს პოემის ამ მონაკვეთში?

(1) 14. დავით კლდიაშვილის მოთხრობაში „სამანიშვილის დედინაცვალი“ ვკითხულობთ:

„– ასე კაია კაი კაცის შეხედომა! – ამბობდა გუნებაში პლატონი... – გამოვიკითხავ და, თუ რიგანი ვინმეა... გვერდევანიძის ნათესავია, მარა ეგებ ვინმე ოხერი გვარიშვილის იყვეს... ყორიფელს გევიგებ! ეს ხომ გულში მეყოლება, თუ დარიკომ სხვასთან ვისმესთან არ მიმასწავლა!..“

ამოიწერეთ სამი სიტყვა, რომლებიც პლატონის წოდებრივ ამპარტავნობაზე მეტყველებს.

(2) 15. გალაკტიონ ტაბიძის ლექსში „სილაჟვარდე ანუ ვარდი სილაში“ ვკითხულობთ:

„სად არის ჩემთვის სამაგიერო?
საბედნიერო სად არის სული?
ვით სამოთხიდან ალიგიერი,
მე ჯოჯოხეთით ვარ დაფარული“.

1. *დაახახელოთ*, რა მხატვრულ საშუალებას იყენებს ავტორი მესამე სტრიქონში.
2. *განმარტეთ*, პოეტის რა სულიერი მდგომარეობაა გამოხატული ამ სტროფში.

(2) 16. ნაწარმოებში „ჰაკი აბბა“ ლეო ქიაჩელი ჰაკის განცდების შესახებ მოგვითხრობს:

„ნუთუ ეს უჯუშის აღსასრულის მოახლოებას ნიშნავს და კუზმამ ჩემს ცრემლებს ანგარიში არ გაუწიაო, – ფიქრობდა იგი. მაგრამ ეს არ სჯეროდა, რადგანაც კუზმას სახის მეორე, ღმობიერებით აღსავსე მთელი ნახევარი მას ისევ მეგობრული, ყოვლის მიმტყვებელი გამომეტყველებით შემოსცქეროდა და მშვიდობას უმოწმებდა“.

1. *განმარტეთ*, რა იწვევს ჰაკის შემფოთებას. (ციტირება დაუშვებელია!)

2. რატომ არ სჯეროდა ჰაკის, რომ კუზმამ მის ცრემლებს ანგარიში არ გაუწია? (ციტირება დაუშვებელია!)

(2) 17. კონსტანტინე გამსახურდიას რომანში „დიდოსტატის მარჯვენა“ ვკითხულობთ:

„ფარსმანი სათქმელს აროდეს იტყოდა ჯიქურად. მუდამ ირიბად მიმართავდა სიტყვას, უკუსაქცეველ ხერელს დაიტოვებდა თანაც. ორღესილი მახვილივით მძაფრი იყო მისი ნათქვამი, კალმახივით უსხლტებოდა ხელიდან მსმენელს“.

1. ფარსმანის რა თვისება ჩანს ამ მონაკვეთში?
2. ამოიწერეთ შედარება, რომელიც სიტყვის მოუხელთებლობას აღნიშნავს (არა უმეტეს სამი სიტყვისა).

(1) 18. გიორგი ლეონიძის ლექსში „ყივჩადის პაემანი“ ვკითხულობთ:

„ხოხობას გნახე, მიწურვილ იყო
როცა ზაფხული რუსთაველისა,
ნეტამც ბადაგი არ დამელია
და იმ დღეს ხმალი არ ამეღესა!“

განმარტეთ, ლირიკული გმირის რა სულიერი მდგომარეობაა გამოხატული ამ სტროფში.

IV. წერითი დავალება

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალებებს, გაიაზრეთ ისინი, აირჩიეთ და შეასრულეთ მათგან მხოლოდ ერთი. ნაშრომი, რომელიც დავალებას არ უპასუხებს ან ენობრივად იმდენად გაუმართავი იქნება, რომ აზრის გაგება გაჭირდება, ანდა 200 სიტყვაზე ნაკლები მოცულობისა აღმოჩნდება, არ შეფასდება.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებულია, არ შეფასდება და თხზულების მოცულობის განსაზღვრისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

თითოეულ წერით დავალებას თან ახლავს სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალ-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი ნაწარმოების შინაარსის თხრობა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა (მაგალითებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთების) და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცელი შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ იგი). თხზულებისათვის გამოყოფილი ფურცლის დასაწყისში მოცემულია წერითი დავალებების ნომრები (№1, №2 და №3); შემოსაზრეთ ის ციფრი, რომელიც თქვენ მიერ არჩეული დავალების ნომერს შეესაბამება (შეცდომა გადახაზეთ, ნუ დაჯღაბნით).

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 20.

დავალება № 1

ტარიელის საძებნელად მიმაგალმა ავთანდილმა ქვეშევრდომებს დაუბარა:

„საქმე რამე მიც თავისა ზე, სადმე გარდსახვეწელი,
დავეო მარტოდ და ღარიბად ესე წლეული მე წელი,
გემუდარები ამისთვის, ვარ თქვენი შემომხვეწელი,
მე დამახვედროთ სამეფო მტერთაგან დაულეწელი“.

როსტევან მეფისათვის დატოვებულ ანდერძში ავთანდილმა ამგვარად მიმართა მეფეს:

„ვიცი, ბოლოდ არ დამიგმობ ამა ჩემსა გაზრახულსა.“

კაცი ბრძენი ვერ გასწირავს მოყვარესა მოყვარულსა;
მე სიტყვასა ერთსა გკადრებ, პლატონისგან სწავლად თქმულსა:
„სიცრუე და ორპირობა ავნებს ხორცსა, მერმე სულსა“.
რათგან თავია სიცრუე ყოვლისა უბადობისა,
მე რად გაეწირო მოყვარე, ძმა უმტკიცესი ძმობისა?!
არა ვიქმ, ცოდნა რას მარგებს ფილოსოფოსთა ბრძნობისა?!
მით ვისწავლებით, მოგვეცეს შერთვა ზესთ მწყობრთა წყობისა.
წავიკითხავს, სიყვარულსა მოციქულნი რაგვარ წერენ?
ვით იტყვიან, ვით აქებენ? ცან, ცნობანი მიაფერენ!
„სიყვარული აღგვამაღლებს“, ვით ეუვანნი, ამას ჟღერენ...“

ფატმანის წერილი რომ მიიღო, ავთანდილმა გაიფიქრა:

„... ყვაავი ვარდსა რას აქმნევს ანუ რა მისი ფერია!
მაგრა მას ზედა ბუღბუღსა ჯერთ ტკბილად არ უმღერია.
უმსგავსო საქმე ყოველი მოკლეა, მით ოხერია.
რა უთქვამს, რა მოუჩმახავს, რა წიგნი მოუწერია!

.....
ისი დიაცი აქა ზის, მნახავი კაცთა მრავალთა,
მოსადგურე და მოყვარე მეზავრთა, ყოველგნით მაგალთა;
მივჰყვე, მიამბობს ყველასა, რაზომცა ცეცხლი მწვავე ალთა,
ნუთუ რა მარგოს, გარდახდა მე მისგან ჩემთა ვცნა ვალთა!“
თქვა: „დიაცსა ვინცა უყვარს, გაექსვის და მისცემს გულსა,
აუგი და მოყივნება არად შესწონს ყოლა კრულსა;
რაცა იცის, გაუცხადებს, ხვაშიადსა უთხრობს სრულსა;
მიჯობს, მივჰყვე, განლა სამე ვსცნობ საქმესა დაფარულსა“.

ფატმანის თხოვნით ავთანდილი ჭაშნაგირის მოსაკლავად წავიდა:

„კარსა წინა დარაჯანი ორნი უწევს მას, გლახ, ყმასა.
ყმა გავიდა, გაეპარა, დააგდებდეს ვირე ხმასა,
თვითო ხელი ყელსა მიჰყო, მუნვე მისცნა სულთა ხდასა,
თავი თავსა შეუტაკა, გაურივა ტვინი თმასა.
იგი ყმა საწოლს მარტო წვა გულითა ჯავრიანითა;
თვალმოსისხული ავთანდილ შედგა ტანითა ჯანითა;
ველარ აესწრა, იღუმალ მოკლა თუ, ვერცა ვცანითა,
ხელი მოჰკიდა, მიწასა დაასკვნა, დაკლა დანითა.
მჭვრეტელთა მზე და მებრძოლთა მხეცი და ვითა ზარია,
ბეჭდითურთ თითი მოჰკვეთა, ქვესკნელს მიწათა გარია,
ზღვათაჲე სარკმლით გასტყორცა, ზღვისა ქვიშათა დარია,
მისთვის არცაღა სამარე, არცა სათხარად ბარია“.

გაანალიზეთ მოცემული მონაკვეთები შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ავთანდილის ზნეობრივი პოზიციის შესახებ პირველი და მეორე მონაკვეთების მიხედვით;
- იმსჯელეთ, ავთანდილის რა თვისებები გამოვლინდა მესამე და მეოთხე მონაკვეთებში;
- შეაჯამეთ მსჯელობა და ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება ამ პერსონაჟის მიმართ.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება № 2

თხზულებაში „ჰაკი აძბა“ ლეო ქიაჩელი მოგვითხრობს:

კუზმას საგუშაგოზე პატარა კუთხეში, რომელსაც პროფექტორის უკანა ფარიდან გამონაკრთობი სინათლის ანჩხლი შუქი ხვდებოდა და მოყვითალოდ ანათებდა, ჰაკი აძბა მიჩქმალულიყო ძრწოლვით და ცახცახით. ორივე ხელი მოაჯირისთვის ჩაეგლო და ზედ მთელი ტანით მიკვროდა, რომ თავის ადგილს არ მოსწყვეტოდა. ჩოხის ამარა იყო და, როგორც ყოველთვის, ახლაც თავშიშველი.

ამღვრეულ სახეზე ყვითელი ფერი მოსდგომოდა და მისი წკვარამი თვალევი ყვითლად შეეღება. შიგ ყვითელივე ფერის შიში უკრთოდა და კიდევ რაღაც საიდუმლო ელვარება მისი შეგნების მიუგნებელი სიღრმიდან ამომავალი, რომლის გამორკვევა არ შეიძლებოდა.

კუზმას ყოველ ბრძანებაზე მეზღვაურთა მიმართ, იგი თვალებს აახამხამებდა, კაკლებს გადაატრიალებდა და მერე გულჩათხრობილად მინაბავდა. შემდეგ, თითქოს ღმერთს შედაღადებსო, „შიდღის“ უფროსს ლოცვის კილოზე მიმართავდა:

– შენ დიდი კაცი ხარ, კაპიტან, ჰო, დიდი, ძალიან დიდი.

მის ხმაში სასტიკად დაფარული პირფერობა ისმოდა და გულზე ნაძალადეგად მოწყვეტილი თავიანისცემა, ერთგულებისა და მორჩილების გრძნობით აულარუნებულად.

– მე შენ გემორჩილები, კაპიტან. სხვას არავის. შენ გემორჩილება ქარიშხალიც, კაპიტან. ჰო, დიდი ხარ, ძალიან დიდი. იმსახურე საწყალი გლეხი ჰაკი აძბა, რომელიც მუდამ შენი ერთგული იქნება.

ჰაკი პაუზით ლაპარაკობდა, დროს შერჩევით, ქარის ზუზუნსა და ზღვის ღრიალს შორის და კუზმას სმენას თითოეულ სიტყვას ისევე სწორად და ზუსტად უმიზნებდა, როგორც ამოღებულ ნიშანს თავის საყვარელ კარაბინს, რომელიც თავის სიცოცხლეში ერთხელაც კი არ აუცდენია.

კუზმას არ ეცალა ახლა ამ უცნაური აფხაზისათვის. მაგრამ, რადგანაც ჰაკის სიტყვები მისგან პასუხის გაცემას ან საქმისაგან მოცდენას არ მოითხოვდნენ, არ უშლიდა ლაპარაკს. მაგრამ „შიდღის“ უფროსს ამის გარდა სხვა მოსაზრებაც ჰქონდა, რომ ჰაკი აძბა დაეახლოებინა და გაეთამამებინა.

საქმე ის არის, რომ კუზმა-მრისხანე თავიდანვე დიდად გააკვირვა ჰაკის ამბავმა. თავდაპირველად არც დაიჯერა მისი თავგანწირულება და თეთრგვარდიელი ოფიცრისადმი გამოჩენილი ერთგულება: ეგონა, რომ ეს იყო ძალდატანება და ჩაგონება თავადების მხრით, რომლებიც შეუგნებელსა და ერთგულ გლეხს ავალებდნენ საკუთარი სიცოცხლის განწირვით ბატონის დახსნას სიკვდილისაგან. მაგრამ, როცა საქმის ნამდვილ ვითარებას გაეცნო, მისი რევოლუციური შეგნება ისე აღშფოთდა, რომ ჰაკის კლასობრივი სიბრძნვე საკუთარ შეურაცხყოფად მიიღო და გულში გადაწყვიტა, ამ იშვიათ ტიპს ახლოს გაცნობოდა, რათა ეცადნა მისი „დამუშავება“. კუზმას შეუძლებლად მიაჩნდა, რომ აფხაზი გლეხის შეგნებაში არ აღმოჩენილიყო სულ მცირე ნიადაგი მაინც ელემენტარული რევოლუციური იდეის შესათვისებლად. ძველი მეზღვაური და რევოლუციონერი ერთგვარი შეჯიბრის გრძნობამ მოიცვა.

და სანამ ზღვაზე უცბად ამოვარდნილი ქარტყილი საშიში გახდებოდა, კუზმა ბევრს ესაუბრა ჰაკის. დაწვრილებით გამოჰკითხა ყოველი მისი ამბავი, მოეფერა, ერთთავად დაიხლოვა და დაიმოყვრა კიდევაც.

ჰაკი აძბა მიხვდა კუზმას განზრახვას. მაშინვე დაჰყვა ნებას. მისი გულის სიღრმეში ისევე იმედმა გაიბრჭყვიალა, რომელიც გემზე ამოსვლისას და მეზღვაურების განწყობილების გაცნობისთანავე სრულიად დაჰკარგა. სიტყვის სითამამე შეემატა და გონების ბუნებრივი სიმახვილე გაუორკვედა. კუზმას მოჰყრობა შეიგრძნო წილადხლომილ ზღაპრულ ბედივით, რომელსაც თავისი გმირები ყოველი განსაცდელისაგან უვნებელი გამოჰყავს.

რაც კი ცხოვრების გამოცდილების მარაგი ჰქონდა, ყველას თავი მოუყარა, თუ რამე ნიჭი გააჩნდა, – მიხვედრის, განჭვრეტის თუ მოაზრების, – ყველა ერთად დარაზმა და კუზმას გულისა და ნდობის მოსაგებად აამოქმედა.

გაანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- დაახასიათეთ ამ მონაკვეთის მიხედვით ჰაკი აძბა;
- დაახასიათეთ ამ მონაკვეთის მიხედვით კუზმა კილგა;
- იმსჯელეთ, რამ განაპირობა ამ პერსონაჟთა პოზიციების შეუთავსებლობა.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება № 3

ყურადღებით წაიკითხეთ სულხან-საბა ორბელიანის იგავ-არაკი „ძუნწი და ოქრო“:

ერთმან კაცმან დიდძალი ოქრო მიწასა დაფლა. დღე ყოველ მივიდის და ადგილი იგი ნახის. შეამცნოვა ერთმან სხვა კაცმან და თქვა:

– მივიდე, ადგილი იგი მოვთხარო, რომელსა კაცი იგი ხშირად ნახავს, და ვნახო – რა უცანო?

მივიდა და ღამე მოთხარა ოქრო იგი, წაიღო, მის წილ ლოდი დამარხა.

მოუნდა კაცსა მას ნახვა ოქროსი. მოთხარა, ნახა: ოქროსა ნაცვლად ლოდი იდვა. დაიწყო ტირილი და ვაება. მივიდა კაცი იგი მომპარავი, ჰკითხა:

– რას სტირიო?

მან უთხრა:

– ოქრო დაფვალ, დახარჯვა არ მენება, იგი მოუპარავთ და მის წილ ლოდი დაუფლავთ.

უთხრა მან კაცმან:

– ვაი შენ! რად სტირ? მაგ მიწაში თუნდა ოქრო იდვას, თუნდა ქვაო, თუცა არ დახარჯედ-ლიო!

ილია ჭავჭავაძის მოთხრობაში „ოთარაანთ ქვრივი“ გკითხულობთ:

– ოთარაანთ ქვრივს გულის მაგიერ ქვა უდევსო, – ამბობდნენ სოფელში.

მართლა ასე იყო თუ არა, ეს უნდა ეკითხოს ერთს სხვა ქვრივს დედაკაცსა, რომელიც სოფლის მეორე ნაპირას იდგა და მეტად წვრილშვილიანი იყო. ეს დედაკაცი ცოტა უხეირო, უნდო-ლი რამ იყო, გარჯა ეზარებოდა და წვრილშვილი ნახევარზედ მშიერ-მწყურვალი ჰყვანდა. ოთარაანთ ქვრივი ყოველ კვირა დღეს ერთი ათიოდ შოთს და ერთ ბადია კორკოტს თავის ფეხით გადაუტანდა ხოლმე.

– აჰა, ხეთქეო, – ეტყოდა ხოლმე დედაკაცსა, – დაგიღია ეგ შავის მიწით ამოსავსები პირი, შე პირშაო, შენა, და შენი დღენი ძაღლსავით სხვას შეჰყურებ, აგერ გამოსრულს ძვალს გადმო-მიგდებენო. შე არ-დასაცალებელო, რისთვის მოუცია ღმერთს ეგ ბარძაყის ოდენა მკლავები!..

გლახა-მათხოვარა ისე არ მიადგებოდა კარს, რომ ოთარაანთ ქვრივს რითიმე არ გაეკითხა, მაგრამ თავისებურად კი წამოულაგებდა.

– ი... ი... ი... შენ კი მოგიკვდა ეგ უხეირო თავი, – მიაყოლებდა ხოლმე, როცა გასაკითხს აწვდიდა, – დაგიბრძოლებია ჩემისთანა სულელი დედაკაცები და ლუკმა-პურს პირიღამ აცლი. აი, მე-ხი კი დაგაყარე მაგ ქეციან თავზედ. შე ოხერო, რომ აგიღია თავი და დაეხეტები სათხოვრად, ნამუსი აღარა გაქვს? ამ წუთისოფელში ვისა აქვს მეტი ლუკმა, რომ შენც გაძლიოს. ვერა ჰხე-დაგ, შე გულმკვდარო, რომ ვინც კია, წელებზედ ფეხს იდგამს და დღის სარჩოს ძლივსა ჰშოუ-ლობს და შენ როგორღა გარჩინოს. ქვეყნისა არა გრცხვენინან! არა, შე ოყრაყო, ოთარაანთ ქვრი-ვი დედაა შენი, მამაა, თუ შენი მოვალეა, რომ შეგინახოს! აი გაგისმეს ეგ ხელ-ფეხი! რისთვის გასხია ეგენი მაგ მუტრუკს ტანზედ თუ ვერ მოგიხმარებია? ქვეყანას თავისი თავი კი შეუნახავს, რომ ეგ შენი ბრძოვი თავიც ინახოს? ფუ, შენს ნამუსსა!..

ერთხელ ერთი მთხოვარა მიადგა კარს. ოთარაანთ ქვრივმა გამოუტანა გასაკითხად ერთი უშ-ველებელი შოთი, რასაკვირველია – თავისებური პილპილიც მოაყარა ზედ: კარგად, ლაზათი-ნად გამოგიღანძღათ. როცა მთხოვარა გაბრუნდა, მაშინ შეასწრო თვალი, რომ ფეხები დაჰხეთ-ქოდა ფეხუცმელობით.

– დამაცა, შე არ-დასაცალებელო, – დაუძახა მთხოვარას.

მთხოვარა გაჩერდა. ოთარაანთ ქვრივი შევარდა სახლში, იღლიას ქვეშ ამოიწარა ექვსი შო-თი, მოვიდა მთხოვარასთან და დაუყვირა:

– მე გამომყევ, შე ადრე და მალე დასამარხავო!

გაოცებული მთხოვარა გაჰყვა. ოთარაანთ ქვრივი გავიდა სოფლის ბაზარში, ერთი შოლტი საქალამნე ღორის ტყავი გადმოადებინა მედუქნეს, ექვსი პური მისცა, ტყავი გამოართვა და ისე მიახალა თავში მთხოვარას, რომ საწყაღმა თვალზედ ხელი მიიფარა, ცხვირ-პირში არ მომხ-დესო.

– აჰა, შე არდასარჩენო, ამოისხი და ჩაიცვი. იქნება ამოსხმაც არ იცოდე შე დასადუპავო.

– რაო, ოთარაანთ ქვრივო, გემართა მაგისი, თუ რა არის? – ჰკითხა ქოსმანსავით გათხვი-რულმა მედუქნემ.

– მაშ არა-და, მაგის თავის მხემ, ჩემს თავს პურს დავაკლებდი და მაგის ქალამანში მი-ცემდი, – იტყუა ოთარაანთ ქვრივმა.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტები შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რა არის სულხან-საბა ორბელიანის იგავ-არაკის მთავარი სათქმელი;
- იმსჯელეთ, რა არის „ოთარაანთ ქვრივის“ ამ მონაკვეთის მთავარი სათქმელი;
- ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება მოცემულ ტექსტებში წამოჭრილი პრობლემებისადმი.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

I ვარიანტი
I. ქართული ენა

1. ოთხზე მეტი ნომრის შემოსახვის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება თითო ქულა.
5; 6; 7; 9. -----4ქ.
2. თითოეული სწორად შესრულებული დავალება ფასდება 1 ქულით.
1. ✓-----1ქ. 2. ✓-----1ქ. 3. წერს -----1ქ. 4. ✓-----1ქ. 5. ქალაქად -----1ქ.
6. ✓-----1ქ. 7. კედლით --1ქ. 8. დასტეხია -1ქ. 9. გზადაგზა-1ქ. 10. გადაუწვავთ --1ქ.
3. თქვენ -----1ქ.
4. პოეტის არქივში ინახება ორი ლექსი, რომლებიც მას სიცოცხლეში არ გამოუქვეყნებია. ---1ქ.
5. ბ) -----1ქ.
6. სპილენძისაგან (სპილენძისგან) -----1ქ.
7. რეჟისორი, რომელმაც მთავარი პრიზი მიიღო, ჟურნალისტებს შეხვდა. (ჟურნალისტებს შეხვდა რეჟისორი, რომელმაც მთავარი პრიზი მიიღო). -----1ქ.
8. ბავშვთა სახლის სტუმრები ცნობილი მეწარმეები არიან. -----1ქ.
9. ოთხზე მეტი ნომრის შემოსახვის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება თითო ქულა.
2; 4; 6; 8. -----4ქ.
10. ოთხზე მეტი ციფრის შემოსახვის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება თითო ქულა.
4; 5; 7; 8. -----4ქ.
11. გამარჯვებულები ფედერაციის პრეზიდენტმა დააჯილდოვა. -----1ქ.
12. ბ) -----1ქ.
13. შეიქნა -----1ქ.
14. ბ) -----1ქ.
15. გ) -----1ქ.
16. გ) -----1ქ.
17. სამზე მეტი ნომრის შემოსახვის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება თითო ქულა.
2; 3; 4. -----3ქ.
18. 1. ა) -----1ქ; 2. ბ) -----1ქ; 3. ა) -----1ქ.

II. წაკითხვის გააზრება

1. ა) -----1ქ. 2. ბ) -----1ქ. 3. ა) -----1ქ. 4. გ) -----1ქ. 5. ბ) -----1ქ.
6. გ) -----1ქ. 7. ბ) -----1ქ. 8. გ) -----1ქ. 9. გ) -----1ქ. 10. გ) -----1ქ.

III. ქართული ლიტერატურა

1. ეს სიტყვები ნიშნავს: ეს გზა დაგრჩენია ფეხით გასავლელად (ამ გზის გარდა სხვა გზაზე გავლა აღარ გვიღირსება; ეს გზა უკანასკნელია, რომელსაც შენი ფეხით გაივლი...). „ოთხთა გამოვიღონ“.
1. ეს გზა უკანასკნელია, რომელსაც შენი ფეხით გაივლი -----1ქ.
2. „ოთხთა გამოვიღონ“ -----1ქ.
2. იგი ისე მიდიოდა, თითქოს საკუთარ ნეშტს მიაცილებდა (თითქოს საკუთარ დაკრძალვას ესწრებოდა).
თითქოს საკუთარ დაკრძალვას ესწრებოდა -----1ქ.
3. ეს სიტყვები ნიშნავს: როგორც სარეველა მცენარე (ცუდი, უსამიანი მცენარე...). ბერებს გადატანითი მნიშვნელობით აღნიშნავს სიტყვა – „იფქლთა“ (იფქლი).
1. სარეველა მცენარე -----1ქ.
2. იფქლი -----1ქ.
4. ფიცის სინონიმია სიტყვა „ზენაარი“. მეგობრის (მოყვრის, საყვარელი ადამიანის) ერთგულების (სიყვარულის) დამტკიცება საქმითაა საჭირო. თინათინი დარდობს ავთანდილთან მოსალოდნელი განშორების (ავთანდილის) გამო. ამ სტროფში ჩანს თინათინის ერთგულება (მეგობრისათვის თავდადების უნარი; მიჯნურის ერთგულება; მზრუნველობა; მოთმინების უნარი; სიმტკიცე; დიდსულოვნება; პასუხისმგებლობის გრძნობა...).
1. ზენაარი -----1ქ.
2. საქმით უნდა დაუმტკიცო მეგობარს სიყვარული -----1ქ.
3. მიჯნურთან განშორების გამო -----1ქ.
4. მეგობრისათვის თავდადების -----1ქ.
5. უბედურების უმთავრესი თვისება ის არის, რომ იგი არ დაიმალება (ჭირი თავს არ დამალავს). პიროვნების მიძიმე სულიერ მდგომარეობას გამოხატავს სიტყვები: „გულსა უკოდს, სხხვლეტს და მსჭვალავს“.

1. *უბედურება არ დაიმალება* _____**1ქ.**
2. *გულსა უკოდს, სჩხვლელტს და მსჭვალავს* _____**1ქ.**
6. ვახტანგ მეფის პიროვნული ტრავმული განაპირობა იმან, რომ მას სამშობლოში სიკვდილი არ ეღირსა (ემიგრაციაში ყოფნამ; იმან, რომ სამშობლოში ვერ დაიმარხებოდა...).
- ემიგრაციამ* _____**1ქ.**
7. ამ სტროფში გამოხატულია პოეტის იმედგაცრუება (ილუზიების მსხვერვის მტანჯველი განცდა, სასოწარკვეთა...). პოეტი „ცეცხლის დაქრობას“ აბრალებს იმას, რომ მას მოსძულდა (მობუზრდა, შეზიზღდა...) მუხთალი და ამას წუთისოფელი (დასაშვებია აგრეთვე – საწუთროს; სოფელს; წუთისოფელს...).
1. *ილუზიების მსხვერვა* _____**1ქ.**
2. *მოსძაგდა ეს ქვეყანა* _____**1ქ.**
8. პოეტის ტანჯვის მიზეზი ის არის, რომ მას თანამოაზრეები არ ჰყავს (მარტოა).
- თანამოაზრეები არ ჰყავს* _____**1ქ.**
9. განდევილმა დაინახა, რომ ღვთისმშობლის ხატი ნუგეშით უმზერდა (მადლით გადმომზირალი ხატი; ღვთისმშობლის ხატი...). ამ მონაკვეთში ასახულია განდევილის თავზარდაცემა (შეძრწუნება, სასოწარკვეთა...).
1. *დაინახა ღვთისმშობლის ხატი* _____**1ქ.**
2. *თავზარდაცემა* _____**1ქ.**
10. ამ სტროფის მთავარი სათქმელი ის არის, რომ პოეტმა ცხოვრება რეალისტურად უნდა ასახოს (სიმართლე უნდა თქვას).
- სინამდვილის რეალისტური ასახვა* _____**1ქ.**
11. *„მისსა დიდებას საკურთხად“* _____**1ქ.**
12. ამ მონაკვეთის მთავარი სათქმელი ის არის, რომ სამშობლოსათვის სიკვდილი სასახელოა, სასიხარულოა [ვაჟკაცის მოვალეობაა სამშობლოსათვის (სახელის მოხვეჭისათვის) თავგანწირვა...].
- სამშობლოსათვის სიკვდილი ადამიანს უკვლავებას ანიჭებს* _____**1ქ.**
13. შედარება გამოყენებულია სტრიქონში: „როგორაც ალყა ტანადა“. პოემის ამ მონაკვეთში ჩანს ჯოყოლას სტუმართმოყვარეობა (გულუხვობა; სტუმარმასპინძლობა...).
1. *„როგორაც ალყა ტანადა“* _____**1ქ.**
2. *სტუმართმოყვარეობა* _____**1ქ.**
14. პლატონის წოდებრივ ამპარტავნობაზე მეტყველებს სიტყვები: „ვინმე ოხერი გვარიშვილის“ („ოხერი გვარიშვილის იყვეს“).
- ვინმე ოხერი გვარიშვილის* _____**1ქ.**
15. მესამე სტრიქონში ავტორი იყენებს შედარებას. ამ სტროფში გამოხატულია სასოწარკვეთა (იმედგაცრუება; ილუზიების მსხვერვა; გულგატეხილობა; უმწეობა; სულიერი სიცარიელე...).
1. *შედარებას* _____**1ქ.**
2. *სასოწარკვეთა* _____**1ქ.**
16. ჰაკის შემფოთებას ის იწვევს, რომ უჯუმს საფრთხე ემუქრება (დასაშვებია აგრეთვე – კუზმას გულგრილობა). იმიტომ, რომ კუზმა კეთილგანწყობას ამჟღავნებდა ჰაკის მიმართ (სახის მეორე ნახევრის გამო).
1. *უჯუმს საფრთხე ემუქრება* _____**1ქ.**
2. *კუზმა კეთილგანწყობას ამჟღავნებდა* _____**1ქ.**
17. ამ მონაკვეთში ჩანს ფარსმანის მჭევრმეტყველება (მოხერხებულობა, ენამახვილობა, ეშმაკობა, ცბიერება, სიფრთხილე, ვერაგობა, ორპირობა, ფარისევლობა...). სიტყვის მოუხელთებლობას აღნიშნავს შედარება: „კალმახით უსხლტებოდა ხელიდან“.
1. *მჭევრმეტყველება* _____**1ქ.**
2. *კალმახით უსხლტებოდა* _____**1ქ.**
18. ამ სტროფში გამოხატულია ლირიკული გმირის სინანული (წუხილი, დარდი, მღელვარება...).
- სინანული* _____**1ქ.**

წერიტი დავალების შეფასების კრიტერიუმები

წერიტი დავალების მაქსიმალური ქულაა 20. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას. თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების სქემის მიხედვით.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს ან ენობრივად იმდენად გაუმართავი იქნება, რომ აზრის გაგება გაჭირდება, ანდა 200 სიტყვაზე ნაკლები მოცულობისა აღმოჩნდება, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება. დავალების მითითება შესრულებულად არჩაითვლება, თუ მასზე ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული ანდა შინაარსი იქნება გადმოცემული.

კრიტერიუმების ჩამონათვალი

№	კრიტერიუმები	კრიტერიუმების განმარტება	მაქსიმალური ქულა
I	ნაშრომის შინაარსობრივი მხარე და მოცულობა	აბიტურიენტს მოეთხოვება ვრცელი მსჯელობა დავალების პირობაში მოცემული ყოველი მითითების შესახებ.	2
II	ნაშრომის ორგანიზება და ლოგიკურად აგება	აბიტურიენტს მოეთხოვება მსჯელობის თანამიმდევრულობის დაცვა, აბზაცების გამოყოფა და ნაშრომის მონაკვეთების ლოგიკური დაკავშირება ერთმანეთთან.	1
III	მსჯელობის დასაბუთება (არგუმენტირება) და ციტირება	აბიტურიენტს მოეთხოვება მსჯელობის დასაბუთება და არგუმენტების გამყარება ტექსტური მასალით.	4
IV	ტექსტის ადეკვატურად გაგება და ფაქტობრივი სიზუსტე	აბიტურიენტს მოეთხოვება ტექსტის ადეკვატურად გაგება. ნაშრომში არ უნდა იყოს დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომები.	2
V	დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება	ნაშრომში უნდა გამოვლინდეს აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნება, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, აგრეთვე, ზოგადი განათლება.	3
VI	ლექსიკა და სტილი	აბიტურიენტს მოეთხოვება აზრის ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდ გამოსატყობა, აგრეთვე ისიც, რომ ნაწერი სტილისტურად გამართული იყოს.	3
VII	სინტაქსი	აბიტურიენტს მოეთხოვება სინტაქსური კონსტრუქციების სწორად აგება.	3
VIII	მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია	აბიტურიენტს მოეთხოვება სალიტერატურო ენის ნორმების (მორფოლოგია, ორთოგრაფია, პუნქტუაცია) დაცვა.	2

I ტაბულა

№	ნაშრომის შინაარსობრივი მხარისა და მოცულობის შეფასების კრიტერიუმები	ქულები
1.	ნაშრომი არ სცილდება მითითებების ფარგლებს და ვრცლად არის შესრულებული (არანაკლებ 220 სიტყვისა).	2
2.	ნაშრომი არ სცილდება მითითებების ფარგლებს და მოკლედ არის შესრულებული (200-დან 220 სიტყვამდე).	1
3.	ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს; მოცემული ტექსტის პერიფრაზია; ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს; 200 სიტყვაზე ნაკლები მოცულობისაა.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II ტაბულა

№	<i>ნაშრომის ორგანიზებისა და ლოგიკურად აგების შეფასების კრიტერიუმები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომი ორგანიზებულია და მონაკვეთთა შორის დაცულია ლოგიკური კავშირები.	1
2.	ნაშრომი არ არის სათანადოდ ორგანიზებული და/ან მონაკვეთთა შორის დარღვეულია ლოგიკური კავშირი.	0

III ტაბულა

№	<i>დასაბუთების (არგუმენტირების) უნარის შეფასების კრიტერიუმები</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით.	4
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული); ანდა მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	2
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების შესახებ მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული); ანდა <i>სამივე</i> მითითების შესახებ მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
5.	<i>ორი</i> მითითების შესახებ მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების შესახებ დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების შესახებ მსჯელობისას არგუმენტები არაა დამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

IV ტაბულა

№	<i>ტექსტის ადეკვატურად გაგების უნარისა და ფაქტობრივი სიზუსტის შეფასების კრიტერიუმები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ტექსტი ადეკვატურადაა გაგებული და ნაშრომში არ არის დაშვებული არც ერთი ფაქტობრივი შეცდომა.	2
2.	ტექსტი ადეკვატურადაა გაგებული და ნაშრომში დაშვებულია ერთი ფაქტობრივი შეცდომა; ანდა არ არის დაშვებული არც ერთი ფაქტობრივი შეცდომა, მაგრამ ცალკეულ შემთხვევებში ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებული.	1
3.	ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებული და/ან ნაშრომში დაშვებულია ერთზე მეტი ფაქტობრივი შეცდომა.	0

V ტაბულა

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნების უნარისა და ზოგადი განათლების შეფასების კრიტერიუმები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI ტაბულა

№	ლექსიკისა და სტილის შეფასების კრიტერიუმები	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება.	3
2.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე ნაწილობრივ დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
3.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
4.	ცალკეულ შემთხვევებში ნაშრომში აზრი ბუნდოვანია, გვხვდება არაადეკვატური ლექსიკა და/ან თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VII ტაბულა

№	სინტაქსური კონსტრუქციების შეფასების კრიტერიუმები	ქულები
1.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ერთი</i> სინტაქსური შეცდომა.	3
2.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ორი</i> სინტაქსური შეცდომა.	2
3.	ნაშრომში დაშვებულია <i>სამი</i> სინტაქსური შეცდომა.	1
4.	ნაშრომში დაშვებულია <i>სამზე მეტი</i> სინტაქსური შეცდომა.	0

VIII ტაბულა

№	მორფოლოგიის, ორთოგრაფიისა და პუნქტუაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულები
1.	არ არის <i>ექვსზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის <i>ათზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია <i>ათზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	0